

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní Mgr. Jarmilou Úředníčkovou v právní věci žalobce: **H. S.**, proti žalované: **České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem
Praha 5,
Křížová 25, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 2.8.2016,

t a k t o :

- I. Žaloba **se z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Ve včas podané žalobě se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 2.8.2016 č. j. X, jímž bylo rozhodnuto o námitkách proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 14.4.2016 č. j. R-14.4.2016-X ve věci starobního důchodu žalobce tak, že uvedené rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 14.4.2016 bylo změněno tak, že podle § 56 odst. 1 písm. d) ve spojení s písm. c) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů a s přihlédnutím k článkům 6 a 52 odst. 1 písm. b) nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 se žalobci snižuje od 1.5.2016 starobní důchod na 1.023 Kč měsíčně (správní orgán I. stupně starobní důchod podle citovaných ustanovení snížil od 1.5.2016 na 1.020 Kč měsíčně). Žalobce uvedl, že od 16.1.2014 mu Česká správa sociálního zabezpečení přiznala důchod natrvalo. Výše důchodu za 35 let pojištění byla vypočtena 52,50 % výpočtového základu, tj. 6.929 Kč měsíčně. Odebrala mu 475 Kč za každý rok do dosažení úplného

důchodového věku a výši přiznaného důchodu vypočetla částkou 5.979 Kč od 16.1.2014 natrvalo. Od této částky mu odečetla odpracovanou dobu v Polsku, s čímž on nesouhlasí, neboť takto mohla učinit teprve od 16.4.2019, kdy mu v Polsku bude přiznán důchod. Žalobce položil otázku, jak mu mohla česká instituce odečíst něco, co ještě nemá. Uvedl, že pokud v Evropské unii instituce, která jako první přiznává dané osobě důchod, tak jej přiznává podle odpracované doby v celé Evropské unii, podle úmluv uzavřených se všemi členskými státy. Požaduje, aby mu byl přiznán důchod částkou 5.979 Kč až do okamžiku, kdy obdrží důchod v Polsku, tj. do dne 16.4.2019.

Žalovaná v písemném vyjádření navrhla zamítnutí žaloby. Zrekapitulovala průběh správního řízení a odkazem na příslušnou právní úpravu uvedla, že potřebná doba pojištění pro nárok na starobní důchod pojištěnců je stanovena v § 29 odst. 1 písm. a) až k) zákona o důchodovém pojištění. Doba pojištění stanovenou pro nárok na starobní důchod žalobce splnil pouze s přihlédnutím k článku 6 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004. Pro výši důchodu mu bylo v českém důchodovém pojištění započteno 1.568 dnů a v polském důchodovém pojištění 11.539 dnů. Celkem jeho doba pojištění činí 13.107 dnů. Výše starobního důchodu se skládá ze základní a procentní výměry (§ 4 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění). Procentní výměra u žalobce byla v souladu s ust. § 33 odst. 2 citovaného zákona stanovena procentní sazbou z výpočtového základu podle doby pojištění získané do vzniku nároku na starobní důchod. Dále uvedla, že ve smyslu článku 52 odst. 1 písm. b) nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 883/2004 se vypočte teoretická výše důchodu, na kterou by účastník řízení měl nárok v případě, že by všechny doby pojištění v členských státech splnil v České republice. Při výpočtu teoretické výše důchodu postupuje žalovaná podle českých právních předpisů. Vzhledem k tomu, že žalobce získal do dne přiznání starobního důchodu celkem 13.107 dnů pojištění, tj. 35 celých roků pojištění, podle § 34 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění činí výše procentní výměry do vzniku nároku 52,5 % výpočtového základu měsíčně, tj. 35 roků x 1,5. Podle § 36 odst. 1 citovaného zákona se výše procentní výměry starobního důchodu, na který vznikl nárok podle § 31, stanoví podle § 34 odst. 1 s tím, že tato výše se snižuje o 0,9 % výpočtového základu za každých i započatých 90 kalendářních dnů z doby ode dne, od kterého se přiznává starobní důchod do dosažení důchodového věku; výše procentní výměry po snížení však nesmí být nižší, než je částka uvedená v § 33 odst. 2 větě třetí, tj. 770 Kč měsíčně. Podle § 36 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění se výše procentní výměry starobního důchodu, na který vznikl nárok podle § 31 téhož zákona, snižuje za každých i započatých 90 kalendářních dnů z doby ode dne, od kterého se přiznává starobní důchod, do dosažení důchodového věku o 0,9 % výpočtového základu za období prvních 360 kalendářních dnů, o 1,2 % výpočtového základu za období od 361. kalendářního dne do 720. kalendářního dne a o 1,5 % výpočtového základu za období od 721. kalendářního dne. Jelikož žalobci chybí do dosažení důchodového věku 546 dnů, byla v jeho případě snížena procentní výměra o 3,6 % výpočtového základu za období prvních 360 kalendářních dnů, tj. 4 x 0,9 % a o 3,6 % výpočtového základu za období od 361. kalendářního dne do 720. kalendářního dne, tj. 3 x 1,2 %. Dále žalovaná uvedla, že výpočtový základ byl vypočten z osobního vyměřovacího základu, který se stanoví z úhrnu ročních vyměřovacích základů. Úhrn ročních vyměřovacích základů byl stanoven jako součiny úhrnů vyměřovacích základů žalobce za jednotlivé kalendářní roky v rozhodném období, kterým je v jeho případě období let 1986 až 2013 (§ 18 zákona o důchodovém pojištění) a koeficientů nárůstu všeobecného vyměřovacího základu podle § 17 odst. 1 téhož zákona. Jak úhrny vyměřovacích základů, tak

koeficienty nárůstu za jednotlivé kalendářní roky jsou uvedeny v osobním listu důchodového pojištění, který je přílohou napadeného rozhodnutí. Při výpočtu osobního vyměřovacího základu žalovaná postupovala v souladu s článkem 56 odst. 1 písm. c) nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 tak, že za dobu pojištění získanou výkonem výdělečné činnosti v jiném členském státě během rozhodného období dosadila průměrný indexovaný výdělek vypočtený z vyměřovacích základů získaných a započítávaných podle českých právních předpisů. Průměrný denní indexovaný výdělek dosazovaný za jednotlivé dny, ve kterých trvalo pojištění spojené s výdělečnou činností v jiných členských státech, činí 822,9409 Kč. Základem pro stanovení tohoto průměrného výdělku jsou vyměřovací základy získané podle českých právních předpisů v rozhodném období. V daném případě byl základem pro stanovení průměrného výdělku vyměřovací základ získaný v roce 1984. Průměrný denní indexovaný výdělek byl vypočten jako souhrn vyměřovacích základů násobených příslušnými koeficienty nárůstu všeobecného vyměřovacího základu platnými pro příslušný kalendářní rok, který se vydělil počtem dnů, ve kterých byly použité vyměřovací základy získány. S ohledem na uvedené činí osobní vyměřovací základ řízení 18.183 Kč. Žalovaná dále odkázala na ust. § 19 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění a konstatovala, že osobní vyměřovací základ žalobce, z něhož byl vypočten jeho invalidní důchod pro invaliditu I. stupně, činí 18.449 Kč a je tedy vyšší, než výpočtový základ za roky 1986 až 2013. Vzhledem k uvedenému byl výpočet starobního důchodu žalobce použit původní osobní vyměřovací základ ve výši 18.449 Kč, který po vynásobení koeficientem 1,0015 činí 18.477 Kč. Výpočtový základ byl dále upraven podle § 15 zákona o důchodovém pojištění na částku 13.252 Kč. Procentní výměra ke dni vzniku nároku na starobní důchod za 35 let činí 52,5 % výpočtového základu, tj. 6.958 Kč, a po snížení procentní výměry o 2 x 3,6 % výpočtového základu, tj. 2 x 477 Kč (§ 36 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění), činí procentní výměra starobního důchodu žalobce 6.004 Kč. Základní výměra starobního důchodu podle § 33 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění ve spojení s § 3 vyhl. č. 296/2013 Sb. činí 2.340 Kč. Dále žalovaná uvedla, že při úpravě důchodu na tzv. dílčí výši postupovala v souladu s článkem 52 odst. 1 písm. b) uvedeného nařízení č. 883/2004, dle něhož se teoretická výše důchodu upraví v poměru dob pojištění získaných podle českých právních předpisů k celkové době pojištění získané ve všech členských státech. Ve výše uvedeném poměru dob tedy základní výměra činí 280 Kč $[2.340 \text{ Kč} \times (1.568/13.107)]$ a procentní výměra činí 719 Kč $[6.004 \text{ Kč} \times (1.568/13.107)]$. Starobní důchod žalobce ke dni 16.1.2014 činí 280 Kč + 719 Kč, tj. celkem 999 Kč. Podle vyhlášky Ministerstva práce a sociálních věcí č. 208/2014 Sb. se od splátky důchodu splatné po 31.12.2014 zvyšuje základní výměra důchodu na částku 288 Kč měsíčně, procentní výměra důchodu 719 Kč na 731 Kč, celkem starobní důchod žalobce činí 1.019 Kč měsíčně. Podle vyhlášky Ministerstva práce a sociálních věcí č. 244/2015 se od splátky důchodu splatné po 31.12.2015 zvyšuje základní výměra důchodu na 290 Kč měsíčně, procentní výměra důchodu náleží ve výši 731 Kč měsíčně, celkem starobní důchod žalobce tak činí 1.023 Kč. Žalovaná poznamenala, že vzhledem k tomu, že po přepočtu polských dob pojištění žalobce v letech 1982, 2004 a 2005 bylo zjištěno, že mu byl vyplácen starobní důchod ve vyšší výměře, než náležel, žalovaná podle § 56 odst. 1 písm. c) zákona o důchodovém pojištění napadeným rozhodnutím od 1.5.2016 snížila výši jeho starobního důchodu. V řízení o námitkách byla nicméně s ohledem na přepočet invalidního důchodu změněna částka, na kterou byl starobní důchod snížen, a to na 1.023 Kč měsíčně.

Krajský soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí postupoval v souladu s ust. § 75 odst. 1 a 2 s.ř.s., zákona č. 150/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Krajský soud v souladu s ust. § 51 odst. 1 s.ř.s., zákona č. 150/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů rozhodl bez nařízení jednání.

Ze správního spisu bylo zjištěno, že Česká správa sociálního zabezpečení rozhodnutím ze dne 14.4.2016 č. j. R-14.4.2016-X podle § 56 odst. 1 písm. d) ve spojení s písm. c) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a s přihlédnutím k článkům 6 a 52 odst. 1 písm. b) nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 (dále jen nařízení 883/2004) snížila od 1.5.2016 starobní důchod na částku 1.020 Kč měsíčně. Proti uvedenému rozhodnutí podal žalobce námitky, o nichž žalovaná rozhodla napadeným rozhodnutím ze dne 2.8.2016 č. j. X tak, že uvedené rozhodnutí ze dne 14.4.2016 změnila tak, že se podle § 56 odst. 1 písm. d) ve spojení s písm. c) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů a s přihlédnutím k článku 6 a 52 odst. 1 písm. b) nařízení 883/2004 od 1.5.2016 snižuje starobní důchod na 1.023 Kč měsíčně.

Podle ust. § 56 odst. 1 písm. d) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, zjistí-li se, že se změnily skutečnosti rozhodné pro výši důchodu nebo pro nárok na jeho výplatu, postupuje se obdobně podle ustanovení písm. b) nebo c).

Podle ust. § 56 odst. 1 písm. c) téhož zákona, zjistí-li, že důchod byl přiznán nebo je vyplácen ve vyšší částce, než v jaké náleží, nebo byl přiznán nebo se vyplácí neprávem, důchod se sníží nebo odejme nebo jeho výplata se zastaví, a to ode dne následujícího po dni, jímž uplynulo období, za které již byl vyplacen.

Podle článku 6 nařízení č. 883/2004, nestanoví-li toto nařízení, příslušné instituce členského státu, jehož právní předpisy podmiňují: získání, zachování, trvání nebo opětné nabytí nároku na dávky, použití některých právních předpisů, nebo přístup k povinnému, dobrovolnému pojištění nebo vynětí z něj, získáním dob pojištění, zaměstnání, samostatné výdělečné činnosti nebo bydlení, přihlíží v nezbytném rozsahu k získaným dobám pojištění, zaměstnání, samostatné výdělečné činnosti nebo bydlení získaným podle právních předpisů kteréhokoliv jiného členského státu, jakoby byly získány podle právních předpisů, které tato instituce uplatňuje.

Podle článku 52 odst. 1 písm. b) nařízení č. 883/2004, příslušná instituce vypočte výši náležející dávky výpočtem teoretické výše a následně skutečné výše dávky (poměrná dávka) takto i) teoretická výše dávky se rovná dávce, kterou by dotyčná osoba měla nárok, pokud by všechny doby pojištění nebo bydlení získané podle právních předpisů ostatních členských států byly získány ke dni přiznání dávky podle právních předpisů, které uplatňuje. Pokud podle těchto právních předpisů výše dávky nezávisí na délce získaných dob, považuje se uvedená výše za teoretickou výši; ii) příslušná instituce pak stanoví skutečnou výši poměrné dávky tak, že použije na teoretickou výši poměr mezi délkou dob získaných před vznikem sociální události podle právních předpisů, které uplatňuje, a celkové délky dob získaných před vznikem sociální události podle právních předpisů všech dotčených členských států.

Žalovaná vycházela z citovaných ustanovení. V souladu s článkem 52 odst. 1 písm. b) nařízení č. 883/2004 vypočetla teoretickou výši důchodu, na kterou by měl žalobce nárok v případě, že by všechny doby pojištění v členských státech splnil v České republice. Při výpočtu teoretické výše důchodu postupovala podle českých právních předpisů a dle § 4 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění vycházela předně z toho, že výše starobního důchodu se skládá ze základní a procentní výměry. Procentní výměru stanovila dle § 33 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění procentní sazbou z výpočtového základu podle doby pojištění získané do vzniku nároku na starobní důchod. Za situace, kdy žalobce získal do dne vzniku nároku 35 celých roků pojištění, pak podle § 34 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění určila výši procentní výměry ke dni vzniku nároku na důchod za 35 roků pojištění 52,50 % výpočtového základu měsíčně (35 celých roků x 1,5 %). Dále postupovala podle § 36 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, kdy u starobního důchodu přiznaného podle § 31 zákona o důchodovém pojištění dochází ke snížení výše procentní výměry tak, že tato výše se snižuje za každých i započatých 90 kalendářních dnů z doby ode dne, od kterého se přiznává starobní důchod, do dosažení důchodového věku o 0,9 % výpočtového základu za období prvních 360 kalendářních dnů, o 1,2 % výpočtového základu za období od 361. kalendářního dne do 720. kalendářního dne a o 1,5 % výpočtového základu za období od 721. kalendářního dne. Vzhledem k tomu, že žalobci chybí do dosažení důchodového věku 546 dnů, postupovala žalovaná správně a snížila procentní výměru o 3,6 % výpočtového základu za období prvních 360 kalendářních dnů (tj. 4 x 09%) a o 3,6 % výpočtového základu za období od 361. kalendářního dne do 720. kalendářního dne (tj. 3 x 1,2 %). Při výpočtu výpočtového základu pak vycházela žalovaná z osobního vyměřovacího základu, který určila podle § 16 zákona o důchodovém pojištění jako měsíční průměr úhrnu ročních vyměřovacích základů za rozhodné období, kterým v případě žalobce bylo období let 1986 až 2013 a při výpočtu osobního vyměřovacího základu postupovala žalovaná v souladu s článkem 56 odst. 1 písm. c) nařízení č. 883/2004. Co se týče výpočtu osobního vyměřovacího základu částkou 18.183 Kč, soud v podrobnostech odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí.

Žalovaná dále ve shodě s § 19 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, z něhož plyne, že starobní a invalidní důchod pojištěnce, který pobírá nebo pobíral některý z těchto důchodů nebo plný invalidní, nebo částečný invalidní důchod, popř. důchod za výsluhu let, nesmí být vyměřen z nižšího výpočtového základu, než kolik činí výpočtový základ stanovený podle ust. § 15 z osobního vyměřovacího základu, z něhož byl dřívější důchod vyměřen, vypočetla tzv. zachovaný vyměřovací základ 18.449 Kč, který po vynásobení koeficientem 1,0015 určila částkou 18.477 Kč. Výpočtový základ pak podle § 15 zákona o důchodovém pojištění určila částkou 13.252 Kč. Zde soud opětovně v podrobnostech odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí, s nímž se ztotožňuje. Žalovaná dále správně vycházela z toho, že procentní výměra ke dni vzniku nároku na starobní důchod za 35 roků činí 52,5 % výpočtového základu, tj. 6.958 Kč a po snížení procentní výměry o 2 x 3,6 % výpočtového základu, tj. o 2 x 477 Kč, dospěla k závěru, že procentní výměra starobního důchodu žalobce činí 6.004 Kč. Základní výměru starobního důchodu pak podle § 33 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění ve spojení s § 3 vyhl. č. 296/2013 Sb. určila částkou 2.340 Kč. Žalovaná dále správně postupovala, když při zjišťování skutečné výše tzv. dílčího důchodu v souladu s článkem 52 odst. 1 písm. b) nařízení č. 883/2004 teoretickou výši důchodu upravila v poměru dob

pojištění získaných podle českých právních předpisů k celkové době pojištění získané ve všech členských státech. V uvedeném poměru dob tak základní výměra činí 280 Kč $[2.340 \text{ Kč} \times (1.568/13.107)]$ a procentní výměra činí 719 Kč $[6.004 \text{ Kč} \times (1.568/13.107)]$. Starobní důchod žalobce tak správně vypočetla k 16.1.2014 částkou 999 Kč (součet částek 280 Kč a 719 Kč) a podle vyhl. č. 208/2014 Sb. od splátky důchodu splatné po 31.12.2014, kdy se zvýšila základní výměra důchodu 208 z částky 280 Kč na 288 Kč měsíčně a procentní výměra důchodu 719 Kč o 1,6 %, tj. o 12 Kč na 731 Kč měsíčně, vypočetla celkem starobní důchod 1.019 Kč, a podle vyhl. č. 244/2015, kdy došlo od splátky důchodu splatné po 31.12.2015 ke zvýšení základní výměry důchodu na 292 Kč měsíčně a procentní výměra důchodu byla nadále 731 Kč měsíčně, vypočetla starobní důchod žalobce správně částkou 1.023 Kč měsíčně.

Soud na základě shora uvedeného, kdy postup žalované při stanovení výše přiznaného důchodu byl soudem shledán správným, žalobu jako nedůvodnou ve smyslu § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1, 2 s.ř.s., zákona č. 150/2002 Sb., v platném znění tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce ve věci úspěch neměl a žalovaná ze zákona nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Brno, Moravské náměstí č. 6. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ostravě dne 31.8.2017

Mgr. Jarmila Úředníčková
samosoudkyně